

Naziv kolegija	GOSPODARSKA KAZNENA DJELA	
Nastavnici	Prof.dr.sc. Leo Cvitanović Prof.dr.sc. Petar Novoselec Doc.dr.sc. Sunčana Roksandić Vidlička	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	II semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	10	
Ciljevi kolegija		
<ol style="list-style-type: none"> Steći znanja iz područja gospodarskog kaznenog prava, o njihovim načelima, izvorima, te subjektima Upoznati studente s različitim načinima i pravilima prema kojima se odgovorne osobe u pravnim osobama koje se bave gospodarskom djelatnošću moraju ponašati kako bi izbjegle kaznenu odgovornost (pravilo savjesnosti i poštenja te pravilo poslovne prosudbe) Produbiti znanja iz područja tranzicijskog gospodarskog kaznenog prava (kaznena djela ratnog profiterstva te kaznena djela iz razdoblja pretvorbe i privatizacije) Analizirati odabrane presude koje su utjecale ili mogu biti od utjecaja na pojedina pitanja i shvaćanja u gospodarskom kaznenom pravu i sankcioniranje ovih dijela Proširiti znanja studenata u području gospodarskog kaznenog prava s međunarodnim smjernicama savjesnog postupanja u gospodarstvu Utjecati na dodatni razvoj sposobnosti analitičkog i kritičkog razmišljanja studenata (postdiplomanta) Vrednovati postojeća rješenja, prednosti i nedostatke hrvatskog gospodarskog kaznenog prava 		
Sadržaj kolegija		
<ul style="list-style-type: none"> - Specifičnosti pojedinih instituta općeg dijela kod gospodarskih kaznenih djela (akcesornost, odgovorna osoba kao počinitelj, kolegijalno odlučivanje, uzročnost, garantni položaj kod gospodarskih kaznenih djela počinjenih nečinjenjem, krajnja nužda, zablude, specifične sankcije, oslobađanje od odgovornosti, compliance itd.), - pojedina gospodarska kaznena djela i njihov međusobni odnos (prijevara u gospodarskom poslovanju, pronevjera, zlouporaba ovlasti u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, insolventijska kaznena djela, kaznena djela protiv tržišnog natjecanja, pranje novca itd.) - Pravilo savjesnosti i poštenja te pravilo poslovne prosudbe u hrvatskom kaznenom pravu - Gospodarska kaznena djela iz nadležnosti USKOK-a (political-white collar crimes) - Tranzicijska gospodarska kaznena djela (kaznena djela iz razdoblja pretvorbe i privatizacije te ratno profiterstvo) i pravni kontinuitet - Međunarodne smjernice i kretanja, uključujući Business& Human Rights Compliance 		
Očekivani ishodi učenja		
<p>Nakon uspješno savladanog predmeta student (postdiplomant) će moći:</p> <p>Znanje i razumijevanje</p> <ul style="list-style-type: none"> - objasniti pojam gospodarsko kazneno pravo i njegov odnos prema drugim pravnim granama te odnos između kaznenog prava te prava društava; - kritički vrednovati presude iz područja gospodarskog kaznenog prava te tranzicijska gospodarska kaznena djela; - razumjeti i objasniti temeljne institute gospodarskog kaznenog prava te međunarodna kretanja u razvoju gospodarskog kaznenog prava - razumjeti i objasniti gospodarska kaznena djela imajući u vidu njihovu blanketnu narav; 		

- **definirati** posebnosti sustava kaznenopravnih sankcija prema gospodarstvenicima i pravnim osobama u gospodarskoj djelatnosti;
- **grupirati** pojedina gospodarska kaznena djela prava povrijeđenom pravnom dobru i i **sažeti** obilježja najvažnijih gospodarskih kaznenih djela
- **izdvojiti** osnovna obilježja sustava odgovornosti pravnih osoba za gospodarska kaznena djela

Primjena

- **interpretirati** pojmove gospodarskih kaznenih djela i prava;
- **demonstrirati** uzajamnu uvjetovanost i povezanost općeg i posebnog dijela kaznenog prava te poznavanje najvažnijih instituta prava društava bitnih za gospodarska kaznena djela
- **primijeniti** stečeno znanje iz gospodarskog kaznenog prava u praksi;
- **koristiti** i na ispravan način **interpretirati** odredbe gospodarskih kaznenih djela u svakodnevnom radu.

Analiza

- **provjeriti** stupanj i opseg ostvarivanja načela vladavine prava u segmentu gospodarskih kaznenih djela;
- **usporediti** hrvatsko gospodarsko kazeno pravo s EU i međunarodnim kretanjima **izdvojiti** disfunkcionalne norme u području gospodarskog kaznenog prava i tranzicijskog gospodarskog kaznenog prava i ispitati uzroke i posljedice stvaranja takvih normi;
- **ispitati i kategorizirati** različite teorijske modele odgovornosti gospodarstvenika i gospodarskih subjekata;
- **analizirati** postojeću sudske praksu u segmentu gospodarskog kaznenog prava.

Sinteza

- **predlagati** potrebne izmjene u segmentu gospodarskog kaznenog prava i sudske prakse;
- **pripremiti** podlogu za stručnu analizu pojedinih instituta gospodarskog kaznenog prava;
- **formulirati** osnovna obilježja, prednosti i nedostatke zakonske i sudske politike kažnjavanja gospodarstvenika i **predlagati** rješenja za poboljšanja tih sustava;
- **izgraditi** metodološki sustav za izradu pisanih radova s područja gospodarskog kaznenog prava;
- **osmisliti** protokol izrade pisanog rada, **formulirati** odgovarajuće hipoteze i **sastaviti** koncept s predloškom radne literature.

Vrednovanje

- **ocijeniti** kvalitetu, održivost i provedivost zakonskih i teorijskih instituta gospodarskog kaznenog prava u praktičnim uvjetima;
- **odabrati** daljnje izučavanje pojedinih segmenata gospodarskog kaznenog prava i **procijeniti** koje je područje najprimjerenije za daljnju subspecijalizaciju;
- **vrednovati** nacionalni sustav s aspekta ustavnog prava, prava EU i međunarodnog prava.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student (postdiplomant) će moći:

- **prezentirati** u javnosti stečena i usvojena znanja te predstaviti ishode učenja;
- **izražavati** se pravnički precizno i jasno uz odgovarajuću razinu argumentacije vlastitih teza;
- **rješavati** slučajeve iz prakse;
- **unaprjeđivati** komunikacijske vještine i stečena znanja;
- **sudjelovati** u timskom radu i praksi.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Oblici provjere znanja

	Oblici provjere znanja	Razina znanja sukladno Zakonu o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru
1.1.	Sudjelovanje u grupnoj raspravi	Razina znanja 4

1.2.	Pisani ispit (rješavanje slučajeva)	Razina znanja 4
1.3.	Usmeni ispit	Razina znanja 3

Sudjelovanje na nastavi

Predavanja su zamišljena kao interaktivna cjelina u kojoj se komunikacijom između predavača i studenata predaje gradivo uz sudjelovanje studenta svojim pitanjima i iznošenjem svojeg mišljenja te komentiranjem aktualnih i znanstveno relevantnih tema. Od studenata se očekuje pripremljenost, aktivno sudjelovanje i kritički osvrt, te se evaluira njihov doprinos raspravi.

Pisani ispit

Pisani ispit sastoji se od esejskih pitanja (rješavanje slučajeva), kojima se provjerava sposobnost studenta u primjeni znanja na činjenice, te sposobnost selekcije važnih činjenica i pravilnog zaključivanja.

Usmeni ispit

Usmeni ispit predstavlja bitno više od točne reprodukcije naučenih činjenica te se od studenta traži dobro razumijevanje materije, kao i pravno-logično zaključivanje i obrazlaganje svojih odgovora, stavova i mišljenja.

Kriterij ocjenjivanja

Ocjenjivanje se provodi tijekom nastave uz odgovarajući ishod učenja i konačno na pisanom i usmenom ispitu iz kolegija. Usmeni ispit predstavlja razgovor sa studentom, tijekom kojeg se traži razumijevanje materije i logičko zaključivanje te primjena prava na određene hipotetske slučajeve. Završna ocjena ispita u pretežitom je dijelu utemeljena na znanju pokazanom tijekom usmenog ispita, ali i na sudjelovanju u nastavi. Aktivnost i pokazano znanje tijekom nastave uzet će se u obzir pri formuliranju konačne ocjene, a kriteriji za ocjenjivanje jesu svi ishodi učenja odnosno pokazano znanje i razumijevanje materije prekršajnog prava, sposobnost primjene propisa na hipotetičke i stvarne slučajeve iz sudske prakse, sposobnost analize i sinteze te odgovarajuće vrednovanje sadržaja usvojenih tijekom nastave. Ocjena se određuje sukladno navedenim parametrima, skale od nedovoljan (1) do izvrstan (5).

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Kvaliteta se prati tijekom cijelog nastavnog procesa te kroz interakciju sa studentima, a nakon završenih predavanja putem ispita.

Obveze studenata

Prisutnost na predavanjima, pripremljenost, aktivno sudjelovanje na nastavi i polaganje ispita.

Obvezna literatura

- *Barbić J., Čolaković E., Novoselec P.,* Odgovornost direktora, CROMA Zagreb, 2012 (samo dio: Novoselec, P., Kaznenopravna odgovornost, str. 161-267)
- *Turković, K. i dr.* Komentar Kaznenog zakona, Narodne novine, Zagreb 2012, poglavito str. 317-340 (Gospodarska kaznena djela)
- *Roksandić Vidlička S.,* *Gospodarska kaznena djela u Derenčinović D. (ur.), Posebni dio Kaznenog Prava, 2. izdanje, Zagreb, 2017 (u postupku pripreme).*

Osnovna izborna literatura

- Novoselec, P.; Roksandić Vidlička, S., *Gospodarska kaznena djela u novom Kaznenom zakonu. // Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu.* 17 (2010) , 2; str. 699-729.
- Henning, P.J., *Should the Perception of Corporate Punishment Matter?*, *Journal of Law and Policy*, Brooklyn Law School, Vol. XIX, 2010, No.1., 83.-93.
- Henning P.J., *Making Sure „The Buck Stops Here“: Barring Executives for Corporate Violations*, *The University of Chicago, Legal Forum*, Vol. 2012, 91-128.

- J. van Erp, W. Husiman & G. Vande Walle (ed), The Routledge Handbook of White Collar and Corporate Crime in Europe, Routledge, 2015., posebice: poglavlje III, White-collar crimes in countries of transition (uključujući: Novoselec, P.; Roksandić Vidlička, S.; Maršavelski, A., Retroactive prosecution of transitional economic crimes in Croatia – testing the legal principles and human rights, str. 198-21)
- Roksandić Vidlička, S., Possible Future Challenge for the ECtHR?: Importance of the Act on Exemption and the Sanader Case for Transitional Justice Jurisprudence and the Development of Transitional Justice Policies. // Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu. 64 (2014) , 5/6; str. 1091-1119
- Derenčinović D., Doprinosi Ustavnog suda Republike hrvatske u definiranju okvira za tumačenje ustavne odredbe o nezastarijevanju ratnog profiterstva i kaznenih djela počinjenih u vremenu pretvorbe i privatizacije, Sveske za javno pravo, 21, 2015, str.7-15.
- Roksandić Vidlička, S., Prosecuting Serious Economic Crimes as International Crimes – A New Mandate for the ICC?, Research Series of the Max Planck Institute for Foreign and International Criminal Law, Balkan Criminology 2, Duncker&Humblot, Berlin, 2017 (u postupku objave)
- Derenčinović D., Novosel D. (2012), Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela – prolazne dječje bolesti ili (ne)rješiva kvadratura kruga, Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, Vol. 19, Br. 2, Zagreb, str. 585-615.
- Roksandić Vidlička, S.; Maršavelski, A. Criminal responsibility of political parties for economic crime : Democracy on test U The Relativity of Wrongdoing : Corruption, organized crime, fraud and money laundering in perspective, Van Duyne, Petrus C. ; Maljević, Almir ; Antonopoulos, Georgios A. ; Harvey, Jackie ; Von Lampe, Klaus (ur.), Oisterwijk : Wolf Legal Publishers, 2015., 329-346.
- Novoselec, P., Kaznena djela protiv gospodarstva u novom Kaznenom zakonu – izazov za hrvatsko pravosuđe, u knjizi: Aktualna pitanja novog kaznenog zakonodavstva, Inž. biro Zagreb, rujan 2011.
- Novoselec, P., Uvod u Gospodarsko Kazneno Pravo, Pravni Fakultet U Zagrebu, Zagreb, 2009.
- Horak H., Dumančić, K., Pravilo poslovne prosudbe u Hrvatskom i pravu SAD-a, zbornik Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci V- 29, br. 2, 975-1008 (2008);
- Barbić, J., Privatnopravna obilježja predloženog novog kaznenog djela zlouporaba povjerenja, u Bačić i dr. Konačni prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, važnije izmjene i dopune, Zagreb 2003.
- Orlović A., Gospodarska kriminalistika, MUP RH, 2016.
- Katušić-Jergović, Prilog razmatranju o kaznenoj odgovornosti odgovornih osoba u trgovačkim društvima, u zborniku: Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva, IV. savjetovanje - 2002, Inž. biro Zagreb 2002.
- Barbić, Odgovornost članova organa dioničkog društva za štetu počinjenu društvu i vjerovnicima društva, Pravo u gospodarstvu 1/2010
- Barbić, J., Položaj i odgovornost članova uprave i nadzornog odbora društva, dioničarima i vjerovnicima za štetu - Imovinski odnosi u društvu pravnoj osobi, u zbirci: Aktualna pitanja novoga kaznenog zakonodavstva, Inženjerski biro Zagreb, travanj 2000.
- Pavlović, Insolventijska kaznena djela, u knjizi: Aktualna pitanja kaznenog zakonodavstva, 2004. godina, Inž. biro Zagreb.
- Pavlović, Određenje pojma odgovorne osobe u dualističkom i monističkom ustroju organa dioničkog društva u hrvatskom trgovačkom i kaznenom pravu s refleksijom na Europsko društvo (Societas Europea), Pravo u gospodarstvu 1/2008
- Novosel/Rogić-Hadžialić, Pokazatelji gospodarskog kriminaliteta 1998-2006, Zagreb 2008.